

Türkiye Sermaye Piyasası

20
09

*Sermaye Piyasasında
Gelişmeler,
Yatırımcı Analizi,
Aracı Kuruluşlar*

Mayıs 2009

Türkiye Sermaye Piyasası 2009
Sermaye Piyasasında Gelişmeler–Yatırımcı Analizi–Aracı Kuruluşlar

Editör

Alparslan Budak

Yazarlar

Ekin Fıkrıkoca
Efsun Ayça Değertekin
Gökben Altaş

Katkıda Bulunanlar

Sermaye Piyasası Düzenlemeleri:
Aslı Özkan, Esra Esin Savaşan, Süleyman Morbel

Aracı Kurumlar Veritabanı:
Sezgin Lafçı

Baskı: Graphis
Tel.: (212) 629 06 07
Faks: (212) 629 03 85

Birinci Baskı: İstanbul, Mayıs 2010

TSPAKB Yayın No. 48

ISBN- 978-975-6483-27-5
ISSN-1303-6688

Bu rapor Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu raporda yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla yayınlanabilir.

SUNUŞ

2007 yılında ilk sinyallerini vermeye başlayan küresel kriz, 2008 yılının son aylarında artan bir ivmeyle sermaye piyasaları başta olmak üzere, tüm dünya ekonomilerini etkilemiştir. Küresel düzeyde krizin kaynakları tespit edilip, düzenlemelerdeki eksikliklerin giderilmesine yönelik çabaların yoğunlaştığı 2009 yılı, özellikle sermaye piyasalarında bir toparlanma yılı olmuştur. Krizin genel iktisadi faaliyetler üzerindeki olumsuz etkisi ağır basarken, hisse senedi endeksleri yükselmiş, faizler gerilemiştir.

Birliğimiz çalışanlarının özverili çalışmalarıyla hazırlanan "Türkiye Sermaye Piyasası 2009" raporumuzda bu süreçte ülkemiz piyasalarının sergilediği performans detaylı şekilde ele alınıyor. İncelememizin mali aracılık sektörünün gelişimine katkıda bulunmasını dilerim.

Saygılarımla,

E. Nevzat ÖZTANGUT
BAŞKAN

KISALTMALAR

A.D.	: Anlamalı Deęil
AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
API	: Açık Piyasa İşlemleri
BIS	: Bank for International Settlements-Uluslararası Ödemeler Bankası
BYF	: Borsa Yatırım Fonu
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
DPT	: T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
DTH	: Döviz Tevdiat Hesabı
EGM	: Emeklilik Gözetim Merkezi
EYF	: Emeklilik Yatırım Fonu
FIA	: Futures Industry Association-Vadeli İşlemler Sektörü Birliği
GSYH	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
Hazine	: T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
ICI	: Investment Company Institute-Yatırım Fonları Enstitüsü
IMF	: International Monetary Fund-Uluslararası Para Fonu
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
KAS	: Kesin Alım-Satım
KBA	: Kamu Borçlanma Araçları
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsleri
KOBİ	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletme
Maliye	: T.C. Maliye Bakanlığı
MiFID	: Markets in Financial Instruments Directive-Finansal Ürün Piyasaları Direktifi
MKK	: Merkezi Kayıt Kuruluşu
Mn.	: Milyon
Myr.	: Milyar
ÖİB	: T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
ÖPSP	: Ödünç Pay Senedi Piyasası
SGMK	: Sabit Getirili Menkul Kıymet
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
\$: Amerikan Doları
Takasbank	: İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
TBB	: Türkiye Bankalar Birliği
TPP	: Takasbank Para Piyasası
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TKYD	: Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneęi
TL	: Türk Lirası
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TÜFE	: Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜİK	: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu
UFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
VİS	: Vadeli İşlem Sözleşmesi
VOB	: Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş.
WFE	: World Federation of Exchanges-Dünya Borsalar Federasyonu
YP	: Yabancı Para

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE EKONOMİSİ	1
2009'A BAKIŞ	3
KAMU MALİYESİ	5
PARA VE KUR POLİTİKALARI	13
ENFLASYON	18
BÜYÜME VE İSTİHDAM	21
ÖDEMELER DENGESİ	26
TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI	33
ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALAR	35
YATIRIM ARAÇLARININ KARŞILAŞTIRMALI GETİRİLERİ	49
SABİT GETİRİLİ MENKUL KIYMETLER	51
HİSSE SENETLERİ	57
VADELİ İŞLEMLER	68
YATIRIM FONLARI	73
ARACI KURULUŞLARIN FAALİYETLERİ	83
HİSSE SENETLERİ PİYASASI FAALİYETLERİ	86
SGMK PİYASASI FAALİYETLERİ	90
VADELİ İŞLEM VE OPSİYON BORSASI FAALİYETLERİ	94
YATIRIM BANKACILIĞI FAALİYETLERİ	96
PORTFÖY YÖNETİMİ FAALİYETLERİ	99
KREDİLİ İŞLEMLER	101
ŞUBE AĞI	101
ALTERNATİF DAĞITIM KANALLARI	103
ÇALIŞAN PROFİLİ	105
ARACI KURUM SEKTÖRÜNÜN FİNANSAL VERİLERİ	115
BİLANÇO ANALİZİ	117
GELİR TABLOSU ANALİZİ	126
YATIRIMCILAR	137
YATIRIM TERCİHLERİ	139
GENEL TANIMLAR	141
HİSSE SENEDİ YATIRIMCILARI	141
YABANCI HİSSE SENEDİ YATIRIMCILARI	159
ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA SENEDİ YATIRIMCILARI	168
YATIRIM FONU YATIRIMCILARI	169
EMEKLİLİK YATIRIM FONU YATIRIMCILARI	175
SERMAYE PİYASASI DÜZENLEMELERİ	177
BAKANLAR KURULU KARARLARI	179
SERMAYE PİYASASI KURULU YÖNETMELİKLERİ	179
SERMAYE PİYASASI KURULU TEBLİĞLERİ	183
VERGİ MEVZUATINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER	190
SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN MEVZUAT	194
ARACI KURUMLAR	195
ACAR YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	198
AK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	200
ALAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	202
ALTERNATİF YATIRIM A.Ş.	204

ANADOLU YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	206
ATA YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	208
ATAONLİNE MENKUL KIYMETLER A.Ş.	210
AYBORSA MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	212
BAHAR MENKUL DEĞERLER TİCARET A.Ş.	214
BAŞKENT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	216
BGC PARTNERS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	218
BİZİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	220
CAMIŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	222
CENSA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	224
CITI MENKUL DEĞERLER A.Ş.	226
CREDIT AGRICOLE CHEUVREUX MENKUL DEĞERLER A.Ş.	228
CREDIT SUISSE İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	230
DEHA MENKUL KIYMETLER A.Ş.	232
DELTA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	234
DENİZ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	236
DENİZTÜREV MENKUL DEĞERLER A.Ş.	238
DEUTSCHE SECURITIES MENKUL DEĞERLER A.Ş.	240
DÜNYA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	242
ECZACIBAŞI MENKUL DEĞERLER A.Ş.	244
EFG İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	246
EGEMEN MENKUL KIYMETLER A.Ş.	248
EKİNCİLER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	250
EKSPRES YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	252
ENTEZ MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	254
ERSTE SECURITIES İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	256
ETİ YATIRIM A.Ş.	258
EURO YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	260
EVGİN MENKUL DEĞERLER TİCARET A.Ş.	262
FİNANS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	264
FORTİS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	266
GALATA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	268
GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	270
GEDİK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	272
GFC GENERAL FİNANS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	274
GLOBAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	276
GÜNEY MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	278
GÜVEN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	280
HAK MENKUL KIYMETLER A.Ş.	282
HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	284
HEDEF MENKUL DEĞERLER A.Ş.	286
HSBC YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	288
ING MENKUL DEĞERLER A.Ş.	290
İNGO YATIRIM A.Ş.	292
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	294
J.P. MORGAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	296
KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	298
KAPİTAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	300
KARE YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	302

MARBAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	304
MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	306
MERRILL LYNCH MENKUL DEĞERLER A.Ş.	308
METRO YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	310
MİRA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	312
OPTİMAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	314
ORİON INVESTMENT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	316
OYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	318
ÖNER MENKUL KIYMETLER A.Ş.	320
PAY MENKUL DEĞERLER A.Ş.	322
PİRAMİT MENKUL KIYMETLER A.Ş.	324
POLEN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	326
POZİTİF MENKUL DEĞERLER A.Ş.	328
PRİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	330
SANKO MENKUL DEĞERLER A.Ş.	332
SARDİS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	334
SAYILGAN MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	336
SOYMEN MENKUL KIYMETLER A.Ş.	338
STANDARD ÜNLÜ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	340
STRATEJİ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	342
ŞEKER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	344
TACİRLER MENKUL DEĞERLER A.Ş.	346
TAİB YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	348
TAKSİM YATIRIM A.Ş.	350
TEB YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	352
TEKSTİL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	354
TERA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	356
TİCARET MENKUL DEĞERLER A.Ş.	358
TOROS MENKUL KIYMETLER TİCARET A.Ş.	360
TURKİSH YATIRIM A.Ş.	362
UBS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	364
ULUS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	366
UNICORN CAPITAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	368
UNİCREDİT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	370
VAKIF YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	372
YAPI KREDİ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	374
YATIRIM FİNANSMAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	376
ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	378

